Hoorrecht leerling bij OPP i.c.m. de beoordeling van een TLV-aanvraag

Aanleiding

Sinds 1 augustus 2025 hebben leerlingen met een Ontwikkelingsperspectief (OPP) wettelijk hoorrecht. Dit betekent dat de leerling bij het opstellen, evalueren en bijstellen van het OPP de gelegenheid moet krijgen om zijn of haar mening te geven. De school dient deze mening vast te leggen en inzichtelijk te maken wat met de inbreng van de leerling is gedaan.

Bij de behandeling van TLV-aanvragen moet de PCL kunnen vaststellen dat aan deze wettelijke verplichting is voldaan.

Beoordelingskader

Uitgangspunt

De PCL beoordeelt niet uitsluitend of het onderdeel "hoorrecht" in het OPP is ingevuld, maar of uit het totale dossier blijkt dat:

- de leerling de gelegenheid heeft gekregen zijn of haar mening te geven;
- de zienswijze van de leerling is vastgelegd;
- inzichtelijk is gemaakt hoe deze zienswijze is meegewogen.

De vraag is dus niet uitsluitend waar het hoorrecht is vastgelegd, maar vooral of aantoonbaar aan het hoorrecht is voldaan.

Situatie 1: Hoorrecht uitgevoerd, maar niet opgenomen in het OPP

Kenmerken

Het onderdeel hoorrecht/zienswijze in het OPP ontbreekt of is niet volledig ingevuld, maar uit andere dossierstukken blijkt wel dat de leerling is gehoord.

Bijvoorbeeld:

- een gespreksverslag met de leerling;
- een leerlingformulier;
- een evaluatieverslag;
- andere dossierstukken waaruit de mening van de leerling blijkt.

Beoordeling

In deze situatie is sprake van een onvolledige verslaglegging in het OPP, maar niet noodzakelijk van het ontbreken van het hoorrecht.

Handelwijze PCL

- De school wordt gevraagd het dossier of het OPP aan te vullen.
- De PCL kan, afhankelijk van de volledigheid van de overige stukken, veelal wel overgaan tot inhoudelijke beoordeling.
- Het ontbreken van een beschrijving in het OPP alleen is onvoldoende reden om de aanvraag buiten behandeling te laten wanneer uit andere stukken blijkt dat aan het hoorrecht is voldaan.

Voorbeeldtekst

Uit het OPP blijkt niet hoe invulling is gegeven aan het hoorrecht van de leerling. In de overige dossierstukken is echter informatie opgenomen waaruit blijkt dat de leerling is gehoord. De school wordt verzocht het dossier op dit onderdeel te completeren.

Situatie 2: Nergens bewijs van uitvoering van het hoorrecht

Kenmerken

Uit geen enkel onderdeel van het dossier blijkt:

- dat de leerling is gehoord;
- wat de zienswijze van de leerling is;
- of de leerling een mogelijkheid heeft gekregen zijn of haar mening te geven.

Beoordeling

In deze situatie ontbreekt mogelijk een wettelijk verplichte stap in de totstandkoming van het OPP.

De PCL kan dan niet vaststellen dat:

- aan het wettelijke hoorrecht is voldaan;
- het OPP overeenkomstig de wettelijke vereisten tot stand is gekomen.

Daarnaast voldoet het dossier mogelijk niet aan het beoordelingskader van het SWV, waarin is opgenomen dat de mening en inbreng van school, ouders, kind en andere betrokken deskundigen duidelijk moeten zijn.

Handelwijze PCL

- De aanvraag wordt nog niet inhoudelijk beoordeeld.
- Het dossier wordt teruggelegd naar de school voor aanvulling.
- Pas na aanvulling wordt de inhoudelijke behandeling voortgezet.

Voorbeeldtekst

Uit het OPP en de overige dossierstukken blijkt niet dat de leerling overeenkomstig het wettelijke hoorrecht is gehoord en wat diens zienswijze is. Hierdoor kan de PCL niet vaststellen dat aan de wettelijke vereisten rondom het OPP en de door het SWV gestelde vormeisen is voldaan. De aanvraag wordt daarom nog niet inhoudelijk beoordeeld. De school wordt verzocht het dossier op dit onderdeel aan te vullen.

Situatie 3: Onderdeel "hoorrecht/zienswijze leerling" aanwezig maar niet ingevuld

Kenmerken

In het OPP is een afzonderlijke rubriek opgenomen voor het hoorrecht of de zienswijze van de leerling, maar deze rubriek is leeg gelaten.

Beoordeling

Een leeg gelaten rubriek is een expliciet signaal dat noodzakelijke informatie ontbreekt.

Daardoor kan niet worden vastgesteld:

- of de leerling is gehoord;
- of de leerling ervoor heeft gekozen geen mening te geven;
- of de leerling niet in staat was een mening te geven;
- hoe de school de zienswijze eventueel heeft meegewogen.

Het enkele feit dat de rubriek leeg is, betekent niet automatisch dat het hoorrecht niet heeft plaatsgevonden. Mogelijk:

- is de verslaglegging vergeten;
- bevindt de informatie zich elders in het dossier;
- heeft het gesprek wel plaatsgevonden maar is dit onvoldoende vastgelegd.

Zolang dit niet uit het dossier blijkt, kan de PCL echter niet toetsen of aan de wettelijke verplichting is voldaan.

Handelwijze secretariaat/PCL

- De school wordt om aanvulling gevraagd.
- De aanvraag wordt pas verder behandeld wanneer duidelijk is hoe aan het hoorrecht invulling is gegeven.

Voorbeeldtekst

In het OPP is het onderdeel hoorrecht/zienswijze leerling niet ingevuld. Hierdoor kan de PCL niet vaststellen of is voldaan aan het wettelijke hoorrecht van de leerling en aan de vormeis dat de mening en inbreng van het kind duidelijk zijn. De school wordt verzocht het dossier hierop aan te vullen.

Of:

Het dossier biedt onvoldoende informatie om vast te stellen dat aan het hoorrecht van de leerling is voldaan. Om die reden wordt de aanvraag nog niet inhoudelijk beoordeeld en ontvangt de school het verzoek het dossier op dit onderdeel aan te vullen.

Advieslijn voor PCL

Uitgangspunt: niet de plaats van vastlegging is bepalend, maar de aantoonbaarheid van de uitvoering van het hoorrecht.

De aanvraag kan worden behandeld wanneer:

✅ Uit het OPP of uit andere dossierstukken blijkt dat:

- de leerling is gehoord;
- de zienswijze is vastgelegd;
- zichtbaar is hoe deze is meegewogen.

De aanvraag wordt aangehouden voor aanvulling wanneer:

❌ Uit het dossier niet blijkt:

- dat het hoorrecht is uitgevoerd;
- wat de zienswijze van de leerling is;
- hoe deze zienswijze is betrokken bij het OPP.

Deze werkwijze is juridisch zorgvuldig, proportioneel en goed verdedigbaar in het kader van bezwaar- en beroepsprocedures.